

OBSAH.

Úvod. — Rozdělení pojednání. Písemnosti vlastně diplomatické a jejich klassifikace *a)* bibliografická, *b)* genetická, str. 1.

Část první.

Písemnosti diplomatické.

a) Francie.

§ 1. Conseil des affaires, str. 3. — § 2. Kancelář Villeroyova, 5. — § 3. Sdílení státní korespondence z kanceláře Villeroyovy do ciziny, 6. — § 4. Celkový ráz zevnější organisace zahraničních záležitostí za Jindřicha IV., 7. — § 5. Autorství státní korespondence: listy Jindřichovy a listy Villeroyovy, 7. — § 6. Korespondence francouzských vyslanců v Holandsku: president Jeannin, Russy, hr. Bethun, 10. — § 7. Korespondence francouzského vyslance v Anglii, p. de La Boderie, 12. — § 8. Korespondence francouzských poslů v Německu: *a)* u knížat protestanských: Jacques Bongars, Vaubecourt, Widemaker, Badouère, Sainte-Catherine, Hotman, Boissise. Korespondence Jindřicha IV. s Moricem, landkrabětem hesenským. Sbírký písemností o záležitostech Unie a dědictví jülišského, 13. — *b)* u stavů katolických, 23. — *c)* na císařském dvoře v Praze: Baugy, 24. — § 9. Korespondence se zeměmi skandinávskými a východními: Gontaut-Biron de Salignac, 25. — § 10. Korespondence francouzských residentů ve Švýcařích: Refuge, Paschal. Ráz odpovědí Puisieuxových, 25. — § 11. Korespondence francouzských vyslanců v Benátkách: Champigny, 26. — § 12. Korespondence francouzských poslů v Savojsku: Jean de la Croix, Vaucelas, Bullion, Lesdiguières, 26. — § 13. Korespondence francouzského vyslance Brèvesa v Římě, 27. — § 14. Korespondence francouzských vyslanců ve Španělich: Descartes a Vaucelas, 27. — § 15. Korespondence francouzského vyslance Bernyho v Bruselu. Praslin, Coeuvres, 27. — § 16. Smlouvy francouzské v l. 1609 a 1610, 29. — § 17. Pamflety, 29. — § 18. Posavadní celková vydání diplomatických písemností francouzských z r. 1609 a 1610: Lettres missives, 30. — § 19. Methoda studia těchto písemností, 32.

b) Holandsko.

§ 1. *a)* Depeše holandského vyslance na dvoře francouzském, Františka Aersena, 36. — *b)* Prameny k poselství Brederodova, van der Mylova a Maldere-novu ve Francii v dubnu a květnu 1610, 38. — § 2. Prameny pro jednání Států s Anglií a Německem, 38. — § 3. Prameny k poselství van der Mylova do Benátek, 39.

c) Anglie.

§ 1. O státní korrespondenci krále Jakuba I. a stát. sekretáře Salisburyho, 39. — § 2. Korrespondence anglického vyslance v Paříži, Williama Bechera, 39. — § 3. Korrespondence anglického residenta v Hágu, Sira Ralpa Winwooda, 40. — § 4. Edmond's Papers a korrespondence Williama Trumbulla z Bruselu, 41. — § 5. Státní korrespondence se stavy říšskými a depeše Henry Locka a Stephena Lesieura z Prahy, 42. — § 6. Korrespondence anglického vyslance v Benátkách, Sira Henry Wottona, a v Cařihradě, 42. — § 7. Korrespondence anglického vyslance v Madridě, Fr. Cottingona, 42. — § 8. Smlouvy a jiné státní papíry anglické, 42.

d) Německo a země rakouské.

§ 1. Briefe und Acten zur Geschichte des 30j. Krieges, vyd. M. Ritter a F. Stieve, 42. — § 2. Menší edice pramenů k německým dějinám na poč. XVII. století, 48. — § 3. Archivální prameny v Marburce, Hannoveru, Srbišti, Berlíně a Drážďanech. Buwinkhausenova korrespondence. Celková charakteristika soudobé diplomatické korrespondence německé, 49. — § 4. Korrespondence císaře Rudolfa II., krále Matyáše a arcivévod rakouských, 53.

Dodatek. Depeše ženevských posílů z Paříže, 53.

e) Italské státy.

1. Benátky.

§ 1. Rozdělení státních písemností benátských. Relazioni a Dispacci: kde se chovají a kde byly vydány, 54. — § 2. Cena depeší benátských vyslanců, 55. — § 3. Korrespondence benátského vyslance v Paříži, Ant. Foscarini-ho, a v Praze, Frant. Priuli-ho. Jména ostatních benátských vyslanců v l. 1609 a 1610, 56. — § 4. Kritika edice depeší od Barozzi-Bercheta, 57. — § 5. Kritika sbírky Calendar, Venice, 57.

2. Savojsko.

§ 1. Státní korrespondence savojská s Francií: listy vévodovy a depeše posílů savojských v Paříži: Porporatiho, Jacoba a Troullouza, 60. — § 2. Korrespondence savojských posílů a agentů ve Španělech: hr. Verrua, d'Este, dr. Nic. Benigni a Jan Frant. Fisoroga, 61. — § 3. Korrespondence kard. Aldobrandiniho a Karla di Polonghera z Říma, 61. — § 4. a 5. Korrespondence Horacia de Pauli z Benátek a Jana Jak. Schiavi-ho i Frant. della Torre z Milána, 61. — § 6. Smlouvy savojské a nové spisy na státní korrespondenci savojské založené, 61.

3. Mantova.

§ 1. Depeše mantovského agenta Traiana Guiscardi-ho z Paříže, 62. — § 2. Depeše agentů Aderbala Manerbia a Jana Rossi-ho z Prahy, 62. — § 3. Diversi, 62.

4. Modena.

Depeše estenského agenta v Praze Galeazza Ruggieri-ho, 63.

5. *Florencie.*

§ 1. Depeše toskánských residentů v Paříži (Guidi, Ammirato, Botti), 63. —
 § 2. Depeše Giul. Medici-ho z Prahy, 64. — § 3. Nové spisy B. Zellera, 64.

6. *Řím.*

§ 1. Rozdělení diplomatické korespondence papežské, 64. — § 2. Francouzská nunciatura Roberta Ubaldiniho, 65. — § 3. Španělská nunciatura Decia, arcib. Damašského, 66. — § 4. Poslání Dom. Rivarolly a Vulpiana do Paříže a Madridu, 66. — § 5. Flanderská nunciatura Guidona Bentivoglii, 67. — § 6. Pražská nunciatura Alex. Gaetana, 67. — § 7. Vídeňská nunciatura Meli-ova, 67. — § 8. Štýrskohradecká nunciatura bisk. ze Sarzany, 67. — § 9. Kolínská nunciatura biskupa z Ossero, 68. — § 10. Cena depeší papežských nunciů a odpovědí stát. sekretáře papežského. — Literatura, 68.

Dodatek. Vittorio Siri, Memorie recondite, sv. I. a II., 71.

f) *Španělsko.*

§ 1. Organizace státní rady a kanceláře španělské, 72. — § 2. Rozdělení státních písemností španělských, 74. — § 3. Seznam španělských vyslanců, 75. — § 4. Korespondence španělského vyslance v Paříži, D. Iñiga de Cardenas, 76. — § 5. Korespondence španělského vyslance v Praze, D. Baltazara Zuñigy, 77. — § 6. Korespondence španělských vyslanců v Bruselu (Guadeleste a hr. z Añoveru) a arciv. Alberta i markýze Spinoly, 79. — § 7. Korespondence hr. Fuentesy z Milána a hr. Oñate i j. z Turina, 80. — § 8. Korespondence španělského vyslance v Benátkách, Alfonsa de la Cueva, 80. — § 9. Korespondence španělského vyslance v Římě, de Castro, 80. — § 10. Korespondence španělského vyslance v Anglii, D. Pedra de Zuñiga, 80.

g) *Flandry.*

§ 1. Diplomatické písemnosti flanderské za arciv. Alberta, 81. — § 2. Korespondence flanderského vyslance v Paříži, Petra Pecquiusa. Misse Richardotova v Paříži, 81. — § 3. Korespondence flanderského agenta v Římě, Hermanna z Ortemberka, 83. — § 4. Korespondence arciv. Alberta se zeměmi rakouskými a německými a depeše Petra Vischera. Poselství hr. O. Visconti-ho a Maarovo 1610, 84..

Část druhá.

Písemnosti nediplomatické.

(Soukromé korespondence, paměti, soudobé dějiny a j.)

— Uvod. Jak nediplomatické písemnosti doplňují písemnosti diplomatické (srov. výše část I., odst. a) § 19), 85.

§ 1. *Villeroyovy Mémoires d'Estat. Sullyovy Oeconomies royales: vývoj historické kritiky o Oec., vývody Rittrovy a Píastrovy a kritika těchto vývodů. Správný obsah věcný Oeconomii. Nedostatečná edice Oeconomii, 88. — § 2. Bas-sompierreův Journal de ma vie, 100. — § 3. Malherbeovy básně a listy o Jindřichovi IV., 103. — § 4. Dějiny Thou-Rigaultovy a Mercurius Gallo-Belgicus, 105. —*

§ 5. *Registre-Journal de Pierre de Lestoile*, 107. — § 6. Paměti *Duplessis-Mornayovy* a *Aubéryovy*, 108. — § 7. *P. Matthieu*, Histoire de la mort déplorable de Henry III (1611), a *Theodora Agripy* z *Aubigné* Histoire universelle (1620), 110. — § 8. *Scipion Dupleix*, Histoire de Henry le Grand (1632). Srovnání mezi Dupleixem, d' Aubignéem a Matthieuem s jedné strany a se Sullym se strany druhé; dva druhy „grand-dessein“: paciřtisticko-idealistický „grand-dessein“ Sullyův a výbojně-heroistický „grand-dessein“ d' Aubigné-Dupleix-Richelieuův, 113. — § 9. Paměti *Fontenay-Mareuilovy*, 116. — § 10. Paměti kard. *Richelieu-a* (1632—1633), 117. — § 11. Obraz Jindřicha IV. v druhé polovici XVII. st. a ve století XVIII. *Hardouin de Péréfixe*: Histoire de Henry le Grand (1662), 120. — § 12. *Mézéray*, *Abbrégé chronologique* (1668), 121. — § 13. *Pierre Bayle* o Jindřichovi IV. (1695/7), 123. — § 14. *Voltaire*, *La Henriade* (1723) a *Essai sur les moeurs et l' esprit des nations* (1756), 123. — § 15. *Saint-Simon*, *Parallèle des trois premiers rois Bourbons*, 126.

Část třetí.

Literatura.

Úvod. *Legenda o Jindřichu IV. za revoluce, císařství a restaurace.* — *Programm následujícího rozboru literatury*, 134.

a) Francie.

§ 1. *Henri Martin*, Histoire de France, X, 136. — § 2. *Jules Michelet*, Histoire de France, X-XI, 137. — § 3. *Leopold von Ranke*, Französische Geschichte, II (1854), 140. — § 4. Ironická anekdota o Jindřichu IV.: vydání d' *Aubignéových* pamětí; *Histoires* de *Tallemant des Réaux* (1834); články *Bazinovy* (1837), 143. — § 5. *H. Ouvré*, *Aubéry du Maurier* (1854) a *E. Jung*, *Henri IV considéré comme écrivain* (1855), 144. — § 6. *Sainte-Beuve*, *Lundis*, 145. — § 7. *Poirson*, Histoire du règne de *Henri IV*, t. IV (1857), 147. — § 8. *Ch. Mercier de Lacombe*, *Henri IV et sa politique* (1860), 150. — § 9. *M. Philippson*, *Heinrich IV. und Philipp III.* (1870—1876), 153. — § 10. *Perrens*, *Les mariages espagnols* (1870), 158. — § 11. *B. Zeller*, *Henri IV et Marie de Médicis* (1871), 160. — § 12. *P. Henward*, *Henri IV et la princesse de Condé* (1870 a 1885), 160. — § 13. *E. Rott*, *Henri IV, les Suisses et la Haute Italie* (1882), 162. — § 14. *Ch. Dufayard*, *Le connétable de Lesdiguières* (1892), 164. — *A. Baudrillart*, *La politique de Henri IV en Allemagne* (1885), 165. — § 16. *L. Anquez*, *Henri IV et l' Allemagne* (1887). *Jan Petresco*, *Henri IV et la Ligue évangélique* (1903), 167. — § 17. *G. Hanotaux*, *Études historiques sur le XVIe et le XVIIe siècle en France* (1886), 169. — § 18. *G. Fagniez*, *L' économie sociale de la France sous Henri IV* (1897), 176. — § 19. Rozmanité spisy o osobě, vládě i době Jindřicha IV. (*P. Masson*, *Boutaric*, *Noël Valois*, *Robiquet*, *Normand*, *Hauser*, *Strowski*, *Hauser*, *Lagrèze*, *Brunetière*, *L. Batiffol*), 176. — § 20. Spisy o politice Jindřicha IV. z posledního desetiletí (*Laffleur de Kermaingant*, *Couzard*, *Crue*, *Petresco*, *Davillé*, *Sobieski*, *Kybal*), 177. — § 21. *Jean H. Mariéjol*, *Henri IV et Louis XIII* (1905); *L. Batiffol* *Le Siècle de la Renaissance* (1909) a *Revue Henri IV* (od 1906), 179. — *Závěr*, 183.

b) Holandsko.

§ 1. *En. van Meteren*, Historie der Nederl. oorlogen (1614), 184. — § 2. *Jan Wagenaar*, *Vaderlandsche Historie*, X, (1793) a *Wenzelburg*, *Geschichte der Niederlande* (1879—86), 184. — § 3. *P. J. Blok*, *Geschiedenis van het Nederland-sche Volk*, IV (1899), 184. — § 4. *G. G. Vreede*, *Inleiding tot une Geschiedenis der Nederl. Diplomatie*, II. 1. a *Jonge*, *Nederland en Venetie* (1852), 185. — § 5. *John Lothrop Motley*, *The life and death of John of Barneveld* (1874), 185.

c) Anglie.

§ 1. *Tomáš Birch*, *An historical view of the negociations between the courts of England, France and Brussels* (1749), 186. — § 2. *L. Ranke*, *Englische Geschichte*, II (1860), 186. — § 3. *S. R. Gardiner*, *History of England*, II (1863), 186. — § 4. *T. F. Henderson*, *James I and IV* (1904), 187. — § 5. *J. R. Seeley*, *The growth of the British Policy* (1895), 187. — § 6. *Mahan*, *The influency of Sea-Power upon history* (1889) a *Corbett*, *England in the Mediterranean*, I (1904), 188. — § 7. *Cunningham*, *Growth of English Industry and Commerce*, I (1890) a *Social England*, IV (1897), 188. — § 8. *Hunt-Poole*, *The political history of England*, VII (1907), *Cambridge Modern History* (v. níže odst. i, § 2.) a *Dictionary of National Biography*, 188.

d) Německo a země česko-rakousko-uherské.

1. Všeobecné dějiny.

§ 1. *Hüberlin-Senkenberg*, *Neuere teutsche Reichsgeschichte* (1774) a *Menzel*, *Neuere Geschichte der Deutschen* (1854), 188. — *A. Gindely*, *Rudolf II. und seine Zeit*, I—II (1868), 189. — § 2. *L. Ranke*, *Zur deutschen Geschichte* (1868), 191. — § 3. *Rankeův* program nových dějin říšských. *Spisy F. Stieve-ovy*, 192. — § 4. *Moric Ritter*, *Deutsche Geschichte im Zeitalter der Gegenreformation und des dreissigjährigen Krieges*, II (1895), 193. — § 5. *Souborné dějiny německé od Janssena, Wintra a Lamprechta*. Speciální spisy od *Ehrenberga, Haendkeha, Karla Lorenze a Kačbera*. *Allgemeine Deutsche Biographie*, 197.

2. Territoriální dějiny.

Seznam nejdůležitější literatury k dějinám následujících zemí:

I. a) *Jülich, Kleve, Berg, Marka a Ravenstein* (Rousset, Erhard, Schaumburg, Hassel, Reindl, Müller, Schirrmacher, Born). — b) *Branibory a Prusko* (Droysen, Ranke, Clausnitzer). — c) *Neuburk* (Froschmaier, Breitenbach). — d) *Anhalt* (Krebs, Zwiedineck-Südenhorst). — e) *Hesensko* (Rommel, Grotenfend). — f) *Sasko* (Ritter). — g) *Virtmbersko* (Sattler). — h) *Duchovní kurfirsti* (Burger). — i) *Bavorsko* (Riezler), 199—200.

II. *Země rakouské* (Khevenhiller, Hammer-Burgstall, Hurter, Gindely, Huber, Krones), 200.

III. *Čechy, Morava a Slezsko* (Gindely, Chlumecky, Denis, Grünhagen), 200.

IV. *Uhry* (Katona, Fessler), 200.

e) Země pobaltské.

Severská politika Jindřicha IV. a spisy k tomu se vztahující (*Ekkblom Damus, Forsten, Szelaĝowski, Sobieski*), 200.

f) Země východní.

L. Ranke, Die Osmanen und die spanische Monarchie, 201. — *G. de Mun*, Deux ambassadeurs à Constantinople 1604—1610, 201.

g) Itálie.

1. *Bendáky*. — *Dějiny Mauroceniov, Morosiniiov a Romaniniov*. — *L. Ranke*, Zur venetianischen Geschichte. — *G. Rein*, Paolo Sarpi und die Protestanten, a články *Benrathovy*, 202.

2. *Savojsko*. — *Ricotti*, Storia della monarchia Piemontese, III, (1865). — *Carutti*, Storia della diplomazia della Corte di Savoia, II (1876). — *I. Raulich*, Storia di Carlo-Emmanuele Io, II (1902). — Článek *Rignonův a Bollea-ův*, 202.

3. *Toskánsko*. — *Reumont*, Geschichte Toscanas (1876). — *G. Fusař* B. Vinta, 203.

4. *Řím*. — *L. Ranke*, Die römischen Päpste, II, 203.

h) Španělsko.

L. Ranke, Die Osmanen und die spanische Monarchie (srov. výše. odst. f). — *Modesto Lafuente*, Historia general de España, III (1883). — *Spisy Humeovy, Altamirovy a Cánovasovy*, 203.

i) Všeobecné dějiny a historické mapy.

§ 1. *Lavisse-Rambaud*, Histoire générale, t. V. (1895), 202. — *Denisovy* názory o posledních plánech *Jindřicha IV.*, 203. — § 2. *Cambridge Modern History*, III a IV, 205. — § 3. *Ullsteinova* Weltgeschichte. — *Lindnerova* Weltgeschichte, V. — *Schäferova* Geschichte der Neuzeit, I, 205. — § 4. *R. L. Poole*, Historical Atlas of Modern Europe, a dvě mapy speciální, 206.

Seznam uvedených pramenů archiválních, XV.

Rejstřík jmenný, 207.

Opravy, 216.